

Sanaluokkien tunnistaminen 1

1. a. Lue teksti. Kirjoita alleviivatut sanat oikeisiin ryhmiin.

b. Etsi tekstistä jokaiseen ryhmään yksi sana lisää. Kirjoita.

Hei Raita-serkku!

Kiitos kutsusta sukutapaamiseen luoksesi ensi viikolla! Sukutapaamisissa on aina ollut hauskaa. En unohda milloinkaan niitä hulvattomia olympialaisia, joissa Ritva-täti näytti viidelle nuorelle kollille, mitä on kokemus kuulantyyönössä. Myös kalastuskilpailut öisessä saaristossa ovat aina olleet upea elämys.

Tänä vuonna en kuitenkaan valitettavasti voi osallistua sukutapaamiseen. Minulla on kesken loistava kirjasarja, jota en pysty laskemaan tassuistani ennen kuin tiedän, miten kaikki päättyy. En arvannut, kun lainasin kirjastosta tämän sarjan ensimmäisen osan, että vietän seuraavat viikot kuono kiinni kirjassa. Kotikissa Ruskan liittyminen Myrskyklaaniin tempaisi minut mukaansa niin, että olen unohtanut välillä syömisinkin! Olen lukenut jo kahdeksan kirjaa, mutta ainakin kymmenen osaa on vielä jäljellä. Soturikissat on kirjasarja, jota suosittelen jokaiselle kissalle!

Voin suunnitella ensi vuoden sukutapaamiseen klaanien väliset kilpailut, joissa Tähtiklaani toimii tuomarina. Ohjelmassa voisi olla myös soturitestejä ja reviiritaisteluja. Nyt jatkan lukemista!

Terveisin Riimi

Adjektiivit <i>hauskaa</i> <i>hulvattomia</i> <i>loistava</i> <i>Esimerkiksi: nuorelle</i>	Substantiivit <i>kokemus</i> <i>kalastuskilpailut</i> <i>kuono, kotikissa</i> <i>Esimerkiksi: Ritva-täti</i>
Pronominit <i>mitä</i> <i>minut</i> <i>jota</i> <i>Esimerkiksi: minulla</i>	Numeraalit <i>viidelle</i> <i>kahdeksan</i> <i>Esimerkiksi: kymmenen</i>
Verbit <i>en unohda</i> <i>on, vietän</i> <i>olen unohtanut</i> <i>Esimerkiksi: jatkan</i>	Taipumattomat sanat <i>hei, valitettavasti</i> <i>ennen, mutta</i> <i>vielä</i> <i>Esimerkiksi: ja</i>

Sanaluokkien tunnistaminen 2

1. Kirjoita sanan perusmuoto tai taipumaton muoto.
Merkitse rastilla oikea vaihtoehto.

		nomini	verbi	taipumaton sana
a. illalla	<u>ilta</u>	☒	☐	☐
b. tuletteko	<u>tulla</u>	☐	☒	☐
c. laskuihin	<u>lasku</u>	☒	☐	☐
d. noille	<u>nuo</u>	☒	☐	☐
e. usein	<u>usein</u>	☐	☐	☒
f. on suojeltu	<u>suojella</u>	☐	☒	☐
g. ja	<u>ja</u>	☐	☐	☒
h. sataan	<u>sata</u>	☒	☐	☐
i. kauniissa	<u>kaunis</u>	☒	☐	☐

2. a. Ympyröi ruudusta kolme sanaa.

noita voi hauista istuin kokeilla monista juuri teemme palaa häntä

- b. Kirjoita kaksi virkeparia, joissa käytät ympyröimiäsi sanoja eri merkityksissä.
Merkitse sanaluokka.

| Niistä nenäsi heti. (niistä = verbi) Mitä mieltä olet niistä tauluista? (niistä = pronomini)

Oppilaan oma ratkaisu.

Verbin taivutus 1

1. a. Kirjoita virkkeeseen sopiva verbi annetussa aikamuodossa.
 b. Muuta kirjoittamasi verbi kielteiseksi ja kirjoita se. Säilytä aikamuoto.

Esimerkiksi:

Aurinko paistaa. (preesens) → ei paista

Hän katsoi elokuvia. (imperfekti) → ei katsonut

Me olemme uineet aina lomalla. (perfekti) → emme ole uineet

Hän oli lukenut kirjaa. (pluskvamperfekti) → ei ollut lukenut

Se on hienoa! (preesens) → ei ole

2. a. Kirjoita verbi annetussa persoona- ja aikamuodossa.

b. Keksi ja kirjoita virke, jossa käytät verbiä.

Esimerkiksi:

lentää y. 2. p. preesens lennät

Sinä lennät luokasta ulos.

uskoa m. 2. p. imperfekti uskoitte

Te uskoitte opettajaa.

onnistua y. 3. p. perfekti on onnistunut

Hän on onnistunut huijaamaan meitä.

saapua m. 3. p. pluskvamperfekti olivat saapuneet

He olivat saapuneet myöhässä.

3. Alleiviivaa tekstistä verbit. Kirjoita verbien yläpuolelle aikamuodot.

Useimmat nykykoululaiset viettävät ^{preesens} syys- tai lokakuussa syyslomaa, mutta moni

ei tiedä ^{preesens} tämän loman taustaa. 1940-luvulta alkaen syyslukukauden katkaisi ^{imperfekti}

perunannostoloma. Lomaa ei kulutettu ^{imperfekti} siis lepäämiseen. Lapset vapautettiin ^{imperfekti}

koulusta, jotta he pääsivät ^{imperfekti} mukaan perunannostoon. 1970-luvulta alkaen entinen

perunannostoloma on ollut ^{perfekti} nimeltään syysloma. Mitä sinä olet tehnyt ^{perfekti} syyslomilla?

Verbin taivutus 2

1. Ympyröi riviltä verbi, joka on eri aikamuodossa kuin muut.

a. olemme olleet	ei ole osannut	<u>oli luettu</u>	on halunnut
b. laulettiin	eivät tienneet	katselin	<u>ei ole ollut</u>
c. olit kertonut	<u>ei ole puhuttu</u>	olitte tienneet	ei ollut ihmeteltyt
d. ei keinuta	<u>ei sanonut</u>	en kirjoita	ei kerro
e. soudettiin	ei laskettu	ei leikannut	<u>piirretään</u>

2. Selvitä kaupungin nimi.

a. Alleviivaa tekstistä verbit.

b. Kirjoita verbit oikean persoona- ja aikamuodon viereen.

c. Poimi ratkaisukirjaimet järjestyksessä ylhäältä alas ja kirjoita kaupungin nimi.

Aika moni on matkustanut risteilyaluksella Tallinnaan tai Tukholmaan.

Risteilymatkustajat ovat tottuneet iloiseen ohjelmaan. Pikkulapset juoksevat pallomeressä ja isommat discon ja Tax free -myymälän välillä. Ravintoloissa ja musiikissakaan valinnanvara ei lopu.

Kaipaatko sinä rauhallisempaa merimatkaa? Rahtilaiva on sinua varten! Rahtilaivoja ei ole suunniteltu matkustajille vaan rahdille. Upeita merimaisemia, lokkien seurailua, hiljaisuutta ja rauhaa. Jopa viikkokausiksi. Pisin rahtilaivamatkani kesti neljä viikkoa. Sinä aikana pääsin Hampurista Aasiaan. Mutta mihin kaupunkiin?

S	y. 3. p. presens	<u>on</u>	A	y. 2. p. presens	<u>Kaipaatko</u>
U	pass. presens	_____	P	y. 1. p. imperfekti	<u>pääsin</u>
I	y. 3. p. perfekti	<u>on matkustanut</u>	U	y. 3. p. imperfekti kielt.	_____
D	m. 2. p. perfekti	_____	O	m. 3. p. perfekti	<u>ovat tottuneet</u>
N	pass. perfekti kielt.	<u>ei ole suunniteltu</u>	R	m. 3. p. presens	<u>juoksevat</u>
G	y. 3. p. presens kielt.	<u>ei lopu</u>	E	y. 3. p. imperfekti	<u>kesti</u>

Ratkaisusana: Singapore

Nominien taivutus 1

1. Lisää virkkeeseen annetut nominit oikeassa sijamuodossa.

- a. Retkelle kannattaa ottaa mukaan iso vesipullo.
(iso vesipullo, nominatiivi)
- b. Nuotiolla haluan paistaa ainakin yhden makkaran.
(yksi makkara, genetiivi)
- c. Grillaajan kannattaa odottaa hyvää hiillosta.
(hyvä hiillos, partitiivi)
- d. Reippaalle ulkoilijalle myös ruoka maistuu!
(reipas ulkoilija, paikallissija)
- e. Tänä iltana ei tarvitse unta odotella.
(tämä ilta, essiivi)

2. Muuta alleviivatut nominit monikkomuotoon. Säilytä sijamuoto. Kirjoita sijamuoto rivin loppuun.

- a. Nuotiopaikalla oli iso halkopino. → isot halkopinot nominatiivi
- b. Suuren repun paino väsytti. → suurten reppujen genetiivi
- c. Osaatko lukea tätä karttaa? → näitä karttoja partitiivi
- d. Sähkölinjat ovat usein hyvänä maamerkinä. → _____
hyvinä maamerkkeinä essiivi

3. Kirjoita sanapari *lyhyt matka* oikeassa muodossa taulukon ruutuihin.

sijamuoto	yksikkö	monikko
nominatiivi	lyhyt matka	lyhyet matkat
genetiivi	lyhyen matkan	lyhyiden matkojen
partitiivi	lyhyttä matkaa	lyhyitä matkoja
essiivi	lyhyenä matkana	lyhyinä matkoina
translatiivi	lyhyeksi matkaksi	lyhyiksi matkoiksi

Nominien taivutus 2

1. Ympyröi riviltä sana, joka on eri sijamuodossa kuin muut.

a. auton	tämän	uistin	meidän	viiden
b. taitavana	sanana	etana	pienenä	yhtenä
c. mäissä	ässä	meissä	missä	tässä
d. nenää	neljää	sinua	uutta	vaara
e. keksi	saduksi	häneksi	niiksi	isoksi

2. Selvitä, mikä läpivalaisulaite on.

a. Tutki alleviivattuja nomineja.

b. Kirjoita nominit oikean sanaluokan ja sijamuodon viereen.

c. Poimi ratkaisukirjaimet järjestyksessä ylhäältä alas ja kirjoita ratkaisusana.

Jos matkustaa harvoin lentokoneella, joutuu lentokentän turvatarkastukseen mennessään miettimään, miten tässä tilanteessa pitikään toimia. Koneen suureen ruumaan menevä matkalaukku on jo jätetty, ja nyt tarkastetaan käsimatkatavarat ja matkustajat. Läpivalaisulaitteen läpi kuljettavalle hihnalle laitetaan kaikki tavarat. Nesteitä sisältävät tuotteet laitetaan muovipussiin. Läppärit ja puhelimet laitetaan erikseen näkyville. Tarkan metallinpaljastimen läpi kuljetaan ilman paksuja vaatteita. Metallin aiheuttaa paljastimen piippauksen. Usein piippauksen syyksi paljastuu kengän korko. Yleisenä syynä on myös taskun pohjalle unohtunut kolikko. Onko sinua tarkastettu?

K	pron. ess.	_____	N	subst. paik.	<u>lentokoneella</u>
R	pron. paik.	<u>tässä</u>	I	num. gen.	_____
Ö	subst. gen.	<u>lentokentän</u>	L	subst. nom.	<u>matkustajat</u>
Ä	num. part.	_____	A	subst. part.	<u>nesteitä</u>
N	adj. paik.	<u>suureen</u>	S	pron. transl.	_____
T	subst. transl.	<u>syyksi</u>	I	adj. ess.	<u>yleisenä</u>
G	adj. part.	<u>paksuja</u>	T	adj. gen.	<u>tarkan</u>
E	subst. ess.	<u>syynä</u>	E	pron. part.	<u>sinua</u>

Ratkaisusana: röntgenlaite

Taipumattomat sanat

1. Kirjoita taipumattomien sanojen vastakohtat.

Esimerkiksi:

Aikaa ilmaisevia

eilen huomenna

aina ei koskaan

harvoin usein

aiemmin myöhemmin

Paikkaa ilmaisevia

kaukana lähellä

ylös alas

ulkona sisällä

edessä takana

Tapaa ilmaisevia

hitaasti nopeasti

ihanasti kamalasti

laiskasti ahkerasti

varmasti epävarmasti

hyvin huonosti

kiihtyen hidastuen

kuiskaten huutaen

oikein väärin

2. a. Kirjoita ainakin kymmenen konjunktiota.

Esimerkiksi:

että, jotta, koska, kun, jos, vaikka, kunnes, ja, tai, mutta

b. Kirjoita itsestäsi kolme virkettä, joissa käytät konjunktioita.

Oppilaan oma ratkaisu.

c. Kehu tai kiitä sinulle tärkeää henkilöä. Kirjoita ainakin kaksi virkettä, joissa käytät konjunktioita.

Oppilaan oma ratkaisu.